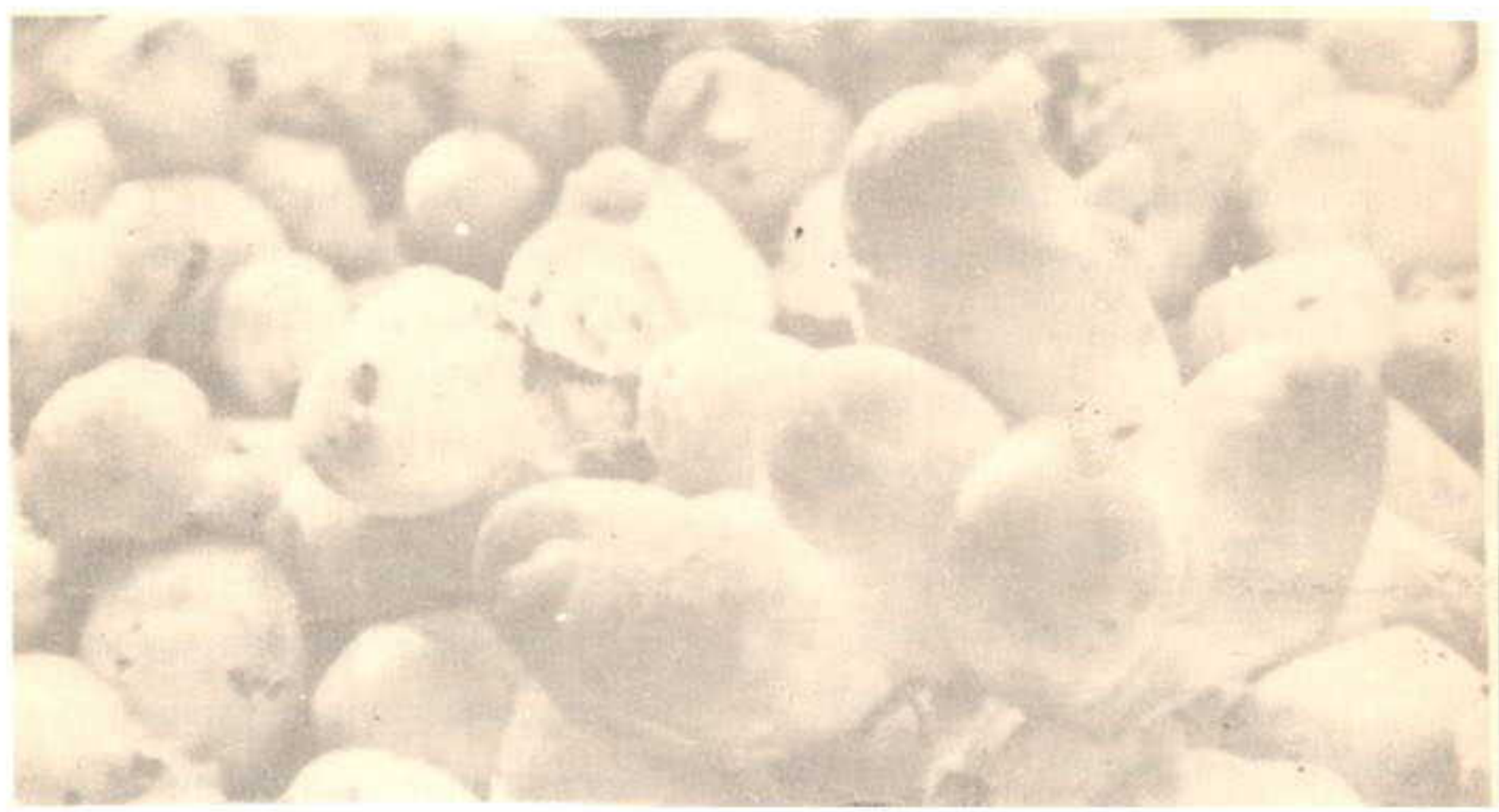

ข่าวพาณิชย์

ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๘๘๘๕ วันอังคารที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ พ.ศ.

การเพาะเห็ดฟาง ด้วยเปลือกกล้วยเขียว

สงวน วิจารณ์

เห็ดเป็นอาหารประจำวันชนิดหนึ่ง
ที่สำคัญ มีรสดี มีคุณค่าทางอาหารสูง
ครอบครัวไทยทุกครัวเรือนนิยม รับประทาน
เห็ด เห็ดให้คุณค่าทั้งทางเศรษฐกิจ
และคุณค่าทางอาหาร คุณค่าทางเศรษฐกิจ
ก็จนชั้นเกษตรกร ผู้ทำการเพาะ เห็ด จะมี
รายได้ดี สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่
ครอบครัวนอกจากอาชีพหลัก เห็ดใน
ประเทศไทยมีหลากหลายชนิด เช่น เห็ด
ฟาง เห็ดหูหนู เห็ดหอม เห็ดเป๋าฮื้อ
เห็ดนางรม เห็ดหอม เห็ดฝรั่ง และเห็ด
ตีนแรด เป็นต้น และเนื่องจากประเทศ
ไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมทำการเพาะ
ปลูกข้าวเกือบทั่วประเทศ ทำให้มีฟาง
ข้าวเหลือพอสมควร เกษตรกรผู้เพาะ

เห็ดหันมาสนใจใน การเพาะเห็ดฟางกัน
มากเพราะว่า ประเทศของเรามีฟางข้าว
ตลอดปีจึงทำให้ มีการเพาะเห็ด ได้ตลอด
ปีเช่นกัน แต่ในปัจจุบันมีวัสดุชนิดอื่นที่
อาจจะใช้แทนฟางข้าวได้แล้ว ในการ
เพาะเห็ดวัสดุชนิดนี้ ก็คือเปลือกถั่วเขียว
ซึ่งจะนำมาทดแทนฟางข้าวในการเพาะ
เห็ด ที่มีส่วนช่วยลดต้นทุนการผลิตได้
เป็นอย่างดี

โดยปกติแล้วเห็ดฟางชาวบ้านมักจะเรียก
ว่าเห็ดบัว ซึ่งเป็นเห็ดที่มีรสดี มีคุณค่าทาง
อาหาร เช่นวิตามินบี ๑ และวิตามินบี ๒ และ
วิตามินชนิดอื่น ๆ อีกหลายชนิด เห็ดฟางใช้
เป็นส่วนประกอบ ในการปรุงอาหาร ได้หลาย
ชนิด เช่น ทำแกงจืด ผัดเห็ด ต้มยำเห็ด การ
เพาะเห็ดฟางโดยทั่วๆ ไป เกษตรกรจะต้อง
จัดเตรียมอุปกรณ์หรือสิ่งที่จำเป็น ในการเพาะ
เห็ดฟาง ได้แก่ เชื้อเห็ดบริสุทธิ์ ประมาณ
๓-๔ กระป๋องนมข้นหวาน ลักษณะเชื้อเห็ด
ที่ดีย่อมมีเส้นใยใสๆ คล้ายบัวชั้นอยู่เต็ม และ
มีกลิ่นหอมคล้ายดอกเห็ด ไม่มีเชื้อราคืบปน
ไม่แฉะและมีกลิ่นเหม็นมีอายุต้องไม่เกิน ๑-
๑ สัปดาห์ นับแต่วันออกจำหน่าย ฟาง จะ
เป็นฟางข้าวเหนียวหรือข้าวเจ้าก็ได้ และจะ
ต้องไม่เคยมีวัชขึ้นมาก่อน จะเป็นตอซังหรือ

ฟางข้าวชนิดก็ได้ ฟางข้าวที่ต้องใช้ต้องทำ
เป็นฟ่อน ฟ่อนละ ๓-๔ กิโลกรัม สำหรับ
ฤดูร้อนใช้ ๕๕ ฟ่อน ในฤดูฝนใช้ ๓๐-๔๐
ฟ่อน น้ำ น้ำสำหรับแช่ฟางข้าวจะต้องเป็น
น้ำไม่เน่า ไม่เหม็น เเค็มหรือเปรี้ยว อาจแช่

ฟางลงในบ่อ แม่น้ำลำคลอง ร่องน้ำ หรือ
ถ้าแช่ไม่ได้ก็ ใช้วิธีตัดจนฟางชุ่ม เครื่อง
ใช้เขี่ยเมล็ด ข้าวสำหรับรดน้ำ มีด หินลับมีด
และไม้

การเลือกสถานที่เพาะเห็ด สามารถเลือก
ได้ทุกสถานที่ อาจเป็นกลางแจ้ง ได้ร่มไม้
ในบ้านบนพื้นซีเมนต์ สำหรับฤดูหนาวต้อง
ทำกลางแจ้ง เพราะแสงแดดจะช่วยให้กองเห็ด
อบอุ่น ซึ่งเหมาะแก่การเจริญของเห็ดถ้าเป็น
ที่ต่ำฝนตกมีน้ำขัง ควรยกกองให้สูงเพื่อป้องกัน
น้ำและได้กองเห็ดเวลาฝนตก ทิศทางของ
เห็ดควรหันหัวแปลงด้านลม อย่าหันด้านยาว
ขวางทิศทางลม เท่าที่เราได้กล่าวมาข้างต้นนั้น
เป็นการเตรียมอุปกรณ์ และวัสดุสำหรับใช้
เพาะเห็ดฟาง ที่ใช้ฟางข้าวจ้าวหรือฟางข้าว

เหนียวเป็นส่วน ประกอบ สำคัญในการเพาะ
เห็ดฟางซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ได้มีความเข้าใจ
กันคืออยู่แล้ว

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงการใช้วัสดุ หรือ
ส่วนประกอบในการเพาะเห็ดฟางอีกชนิดหนึ่ง
ก็คือ การใช้เปลือกถั่วเขียวเพาะเห็ดฟางซึ่ง
วิธีการเพาะเห็ดฟางชนิดใหม่โดยใช้เปลือกถั่ว
เขียวเป็นวัสดุแทนฟางข้าวนี้ได้รับการเปิดเผย
จากนายฤกษ์ คยามานนท์ รองอธิบดีกรมวิชา
การเกษตร เมื่อเร็วๆ นี้ว่าการเพาะเห็ดฟาง
แบบกองเตี้ยโดยใช้เปลือกถั่วเขียวนี้ เป็นการ
ช่วยแก้ไขสถานการณ์และให้เหมาะสมกับสภาพ
การณ์ในปัจจุบันที่วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ มีราคา
แพง แม้กระทั่งฟางข้าวก็มีราคาสูงขึ้นมากกว่า
แต่ก่อน ดังนั้นการเพาะเห็ดฟางแบบกองเตี้ย
จึงนับว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด เพราะเราสามารถลด
วัสดุที่จะเพาะเห็ดให้น้อยลงได้ แต่ในขณะ
เดียวกันกลับให้ผลผลิตสูงมากกว่า ต้นทุนก็ต่ำ
ใช้พื้นที่น้อยประหยัดแรงงาน และมีการ
เสี่ยงน้อยกว่าอีกด้วย

และจากการค้นพบวิธีการแบบใหม่ๆ ใน
การเพาะเห็ดฟาง นี้จึงทำให้เปลือกถั่วเขียวที่
ไม่เคยมีประโยชน์อะไรกลับเริ่มมีความสำคัญ
เพิ่มขึ้นมา ทั้งนี้เพราะว่าในปัจจุบันเปลือกถั่ว
เขียวมีราคากระสอบละ ๒๕-๓๐บาทสามารถ
ทำให้เกษตรกรที่ปลูกถั่วเขียวมีรายได้เพิ่มขึ้น
อีกวิธีหนึ่ง แทนที่จะทิ้งเปลือกถั่วเขียวไปโดย

เปล่าประโยชน์ กลับนำมาใช้เพาะเห็ดแทน
ฟางได้เป็นอย่างดี เมื่อเทียบกับฟางแล้ว ฟาง
ข้าวแห้ง ๑๐๐ กิโลกรัม จะสามารถเพาะเห็ด
ฟางได้เพียง ๔-๑๒ กิโลกรัม แต่เปลือกถั่ว
เขียว ๑๐๐ กิโลกรัม สามารถเพาะเห็ดฟางได้

ถึง ๓๐-๔๐ กิโลกรัม นอกจากเราจะใช้เปลือก
 ถั่วเขียวเป็นวัสดุแทนฟาง แล้วเรายังมีเปลือก
 ถั่วแดงถั่วเหลืองที่จะนำมาเพาะเห็ดฟางได้ยก
 เว้นเปลือกถั่วลิสงเท่านั้นที่ไม่สามารถนำมา
 เพาะได้ สำหรับการเพาะเห็ดฟางแบบกองเดี่ยว
 นี้จะได้เห็ดระหว่างกองดินมากกว่าบนกองและ
 ผลผลิตทั้งหมดต่อกองรวมทั้งบน ดินด้วยจะได้
 ประมาณ ๑ กิโลกรัมครึ่ง ถึง ๓ กิโลกรัม

จากการใช้ เปลือกถั่วเขียว แทนฟางข้าว
 ในการผลิตเห็ดฟาง นับว่าเป็นประโยชน์โดย
 ตรงแก่เกษตรกร ในด้านการประหยัดแรงงาน
 ค่าใช้จ่าย ต้นทุนต่ำ และที่สำคัญก็คือให้

ผลผลิตสูงกว่าการใช้ฟางข้าวเป็นส่วนประกอบ
 ในการผลิตเห็ดฟาง ทั้งนี้เห็นจะเป็นเพราะว่า
 ทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทางด้าน
 เพิ่มผลผลิต ทางเกษตร ได้พยายาม คัดค้น
 และทดลองจนประสบผลสำเร็จ ในทาง ที่เป็น
 ประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าระ
 หว่างเปลือกถั่วเขียวกับฟางข้าวในการ เพาะเห็ด
 ฟางในอัตราส่วนที่เท่ากันแล้ว เปลือกถั่วเขียว
 ให้ผลผลิตสูงกว่าฟางข้าวถึง ๓-๔ เท่าตัว
 ดังนั้นเกษตรกรควรให้ความสนใจ ใช้เปลือก
 ถั่วเขียวแทนฟางข้าวในการเพาะเห็ดฟางกันดี
 กว่า